

بسم الله الرحمن الرحيم

تحليل وضعیت صادرات فرش دستباف ایران (ارزشی و
وزنی) طی سال ۱۳۹۲ و مقایسه آن با مدت مشابه

سال ۱۳۹۱

وزارت صنعت، معدن و تجارت

تهیه و تنظیم:

مرکز ملی فرش ایران

معاونت امور بازاریابی

کاملیا نیکو

بررسی وضعیت صادرات فرش دستباف ایران در سال ۱۳۹۲

این گزارش در ۶ قسمت، رشد ارزشی و وزنی، قیمت فرش، صادرات فرش در دهه اخیر، وضعیت کشورهای واردکننده فرش دستباف، سهم قاره ها از کشورهای منتخب و رده بندی کشورها تهیه شده است.

۱-۱- رشد ارزشی و وزنی صادرات فرش دستباف در سال ۱۳۹۲ و مقایسه آن با مدت مشابه سال قبل:

۱- طبق جدول شماره (۱)، سال ۱۳۹۲، ارزش صادرات فرش دستباف معادل ۳۱۴.۸ میلیون دلار و برای دوره مشابه سال قبل معادل ۴۲۷.۵ میلیون دلار می باشد که ۲۶.۳۵- درصد کاهش متوسط رشد ارزشی را نسبت به مدت مشابه سال قبل نشان می دهد.

جدول ۱ - ارزش و وزن صادرات فرش دستباف ایران طی سالهای ۱۳۹۲ و ۱۳۹۱ (میلیون دلار - تن)

شرح	وزن فرش صادراتی (تن)	ارزش صادرات فرش (میلیون دلار)	ارزش هر کیلو گرم فرش دستباف (دلار)	متوسط میزان رشد وزنی	متوسط میزان رشد ارزشی
۱۳۹۲	۵.۱	۳۱۴.۸	۶۸.۷	-۱۶.۳۴	-۲۶.۳۵
۱۳۹۱	۶.۱	۴۲۷.۵	۷۰.۱		

ماخذ: گمرک جمهوری اسلامی ایران

۲- بر اساس جدول (۱) در سال ۱۳۹۲، میزان صادرات فرش دستباف به لحاظ وزنی معادل ۵۰۹۸.۳ تن و برای دوره مشابه سال قبل معادل ۶۰۹۴ تن بوده است که رشد منفی ۱۶.۳۴- درصدی را نشان می دهد.

۳- متوسط ارزش هر کیلوگرم فرش صادراتی در سال ۱۳۹۲ به میزان ۶۸.۷ دلار است که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل خود به میزان ۷۰.۱ دلار، متوسط رشد منفی ۱.۹ درصد را نشان می دهد.

۴- ارزش صادراتی در ماه اسفند ۴۱.۱ میلیون دلار است که در مقایسه با مدت زمان مشابه سال گذشته به ارزش صادراتی ۳۵.۴ میلیون دلار حاکی از رشد ۱۶.۱ درصدی در ارزش صادراتی فرش دستباف ایران در ماه اسفند می باشد.

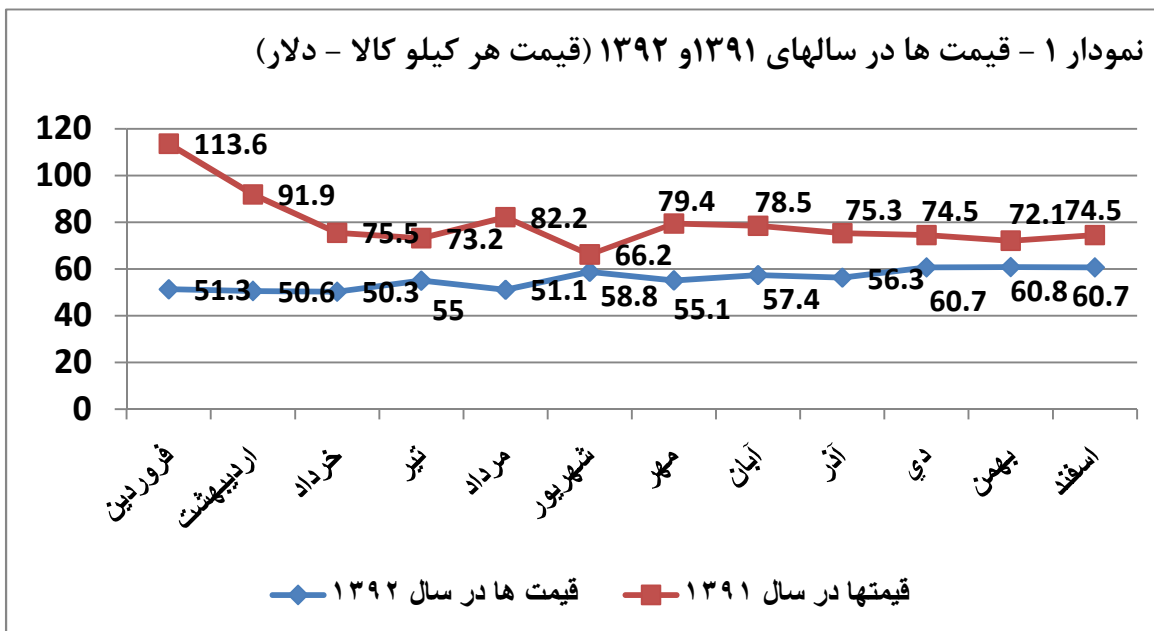
۵- ارزش وزن صادراتی فرش در ماه اسفند ۵۹۹ تن است که در مقایسه با مدت زمان مشابه سال گذشته به ارزش صادراتی ۶۵۹.۲ تن حاکی از رشد منفی ۹.۱ درصدی در وزن فرش دستباف صادراتی ایران در ماه اسفند می باشد.

۶- فرش دستباف از میان ۲۰۰ کالای صادرات غیر نفتی در ماه اسفند رتبه ۱۶ و در طول سال ۱۳۹۲ رتبه ۲۱ را به خود اختصاص داده است.

وزارت صنعت، معدن و تجارت

مرکز ملی فرش ایران

۱-۲- بررسی قیمت فرش دستباف ایران در طول سال های ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲:

ماخذ: گمرک ج.ا.ا و محاسبات نگارنده

نمودار فوق حاکی از روند رو به رشد قیمت در طول سال های ۱۳۹۲ می باشد متوسط قیمت در سال ۱۳۹۲ به میزان ۵۵.۶ دلار برای هر کیلو کالا و برای مدت مشابه سال قبل به میزان ۷۹.۴ دلار برای هر کیلو کالا است اما روند قیمت در سال گذشته روند کاهشی را تجربه نموده است.

تغییرات قیمت از ابتدای سال نسبت به ماه پایانی سال ۱۳۹۲، حاکی از رشد مثبت ۱۸.۳ درصد است و برای سال گذشته رشد منفی ۳۴.۳ درصدی است.

نکته ای که می باید به آن توجه کرد این است که کاهش قیمت از فروردین سال ۱۳۹۱ تا کنون ادامه یافته است و بیشترین تفاوت آن به ماه های فروردین و شهریور سال ۹۱ می رسد. حال سوالاتی که مطرح می شود و جواب آن نیز همچنان مبهم و گنگ است! آیا با روند کاهش قیمت متوسط فرش دستباف، به قیمت واقعی فرش

ایران رسیده ایم؟ آیا این قیمتی است که فرش ایران را با فرش کشورهای رقیب، قابل رقابت می نماید؟ کدام قیمت واقعی است؟

۱-۳- بررسی میزان صادرات فرش دستباف ایران در دهه اخیر

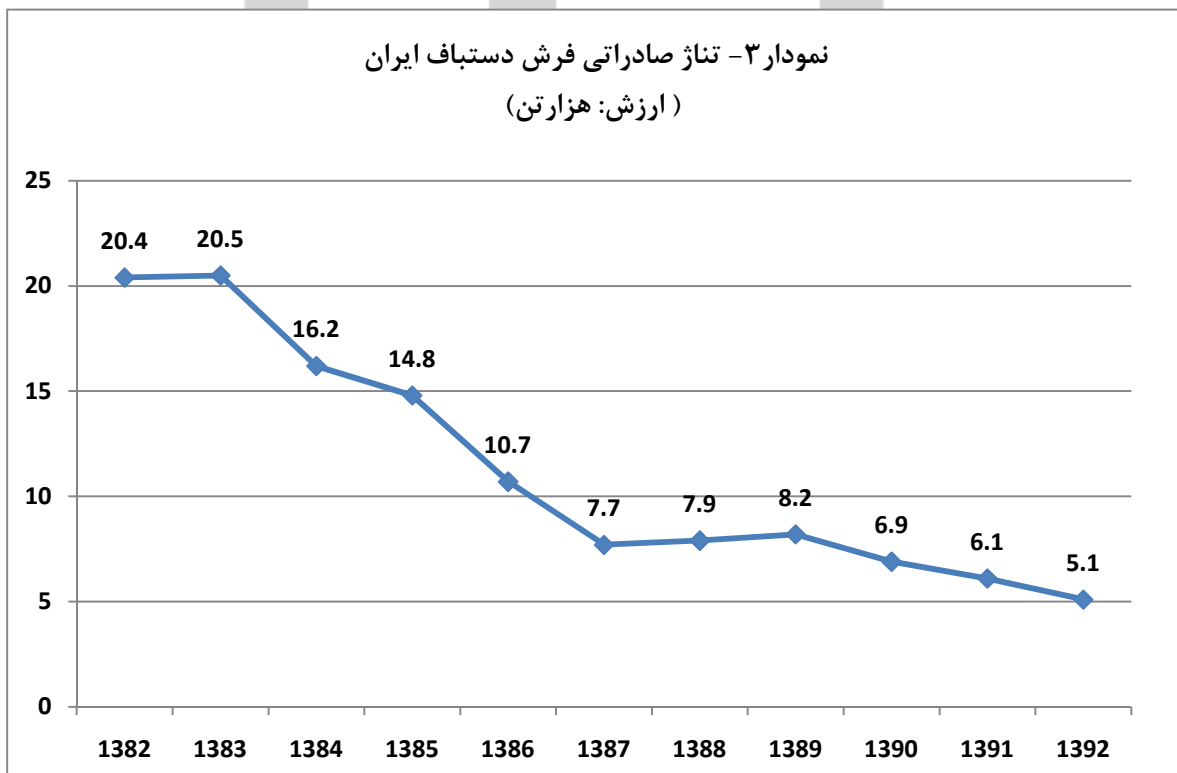
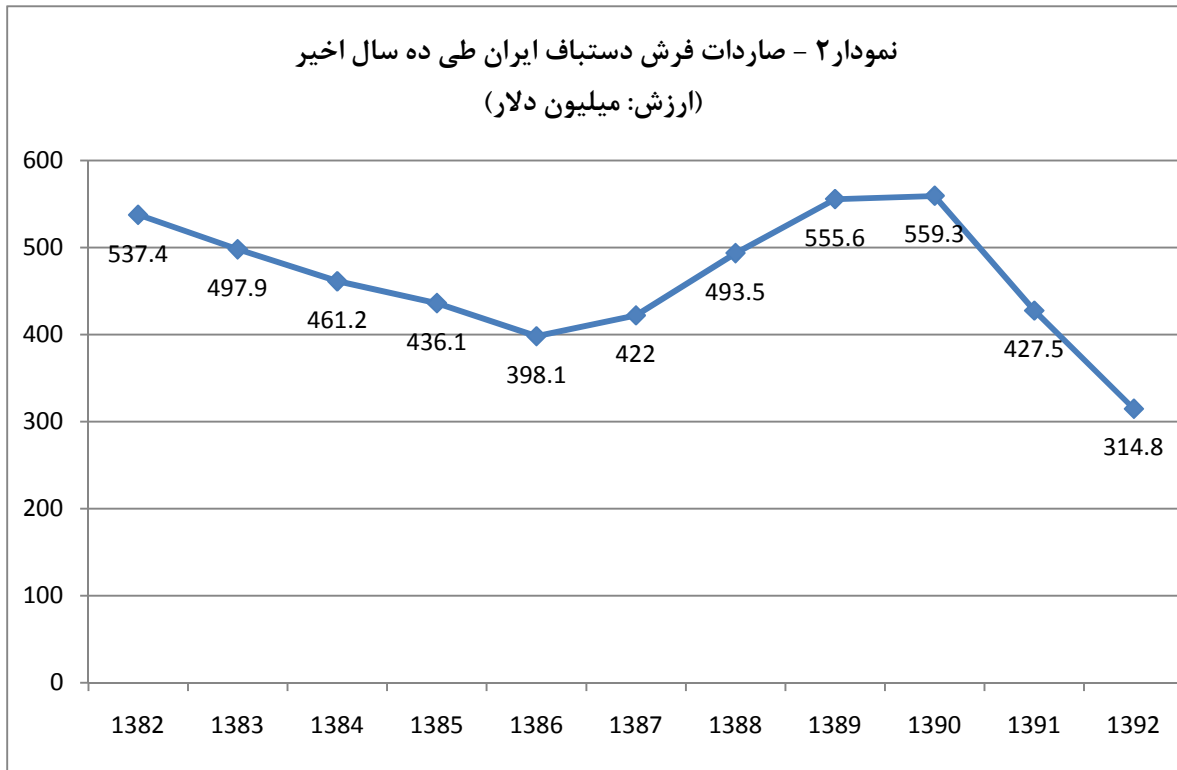
جدول ۲- ارزش و وزن صادرات فرش دستباف ایران طی دهه اخیر (میلیون دلار - تن)

سال	صادرات (میلیون دلار)	وزن (هزارتن)
۱۳۸۲	۵۳۷.۴	۲۰.۴
۱۳۸۳	۴۹۷.۹	۲۰.۵
۱۳۸۴	۴۶۱.۲	۱۶.۲
۱۳۸۵	۴۳۶.۱	۱۴.۸
۱۳۸۶	۳۹۸.۱	۱۰.۷
۱۳۸۷	۴۲۲	۷.۷
۱۳۸۸	۴۹۳.۵	۷.۹
۱۳۸۹	۵۵۵.۶	۸.۲
۱۳۹۰	۵۵۹.۳	۶.۹
۱۳۹۱	۴۲۷.۵	۶.۱
۱۳۹۲	۳۱۴.۸	۵.۱

ماخذ: گمرک ج.ا.ا و محاسبات نگارنده

جدول (۲) نشان می دهد طی ده سال گذشته صادرات فرش ایران از ۵۳۷.۴ میلیون دلار به ۳۱۴.۸ میلیون دلار در سال ۱۳۹۲ رسیده است رشد منفی ۴۱.۴ درصد برای ارزش صادراتی و رشد منفی ۷۵ درصد برای تناژ صادراتی فرش دستباف طی مدت یاد شده حاکی از عوامل بسیار زیادی است که در طول دهه اخیر رخ داده است و مهمترین آن کاهش توان تولید بدلیل برون رفت تولید کنندگان (بافندگان) از این صنعت است. ارقام نشان میدهند بیشترین صادرات به میزان ۵۵۹.۳ میلیون دلار مربوط به سال ۱۳۹۰ و کمترین میزان آن ۳۱۴.۸ میلیون دلار مربوط به سال ۱۳۹۲ در طول دهه گذشته است.

نمودارهای (۲) و (۳) گویای بهتری از وضعیت فوق می باشند.

ماخذ: گمرک ج.ا.ا و محاسبات نگارنده

۴-۱- بررسی وضعیت واردکنندگان فرش دستباف ایرانی طی سال های ۱۳۹۲ و ۱۳۹۱

بر اساس جدول (۳) از میان ۸۳ کشور وارد کننده فرش دستباف ایران در سال ۱۳۹۲ (در مقایسه با مدت مشابه سال قبل تعداد کشورهای طرف تجاری این کالا ۹۵ کشور بوده اند)، ۳۰ کشور انتخاب شده اند. تمامی ۳۱ کشور بیش از یک میلیون دلار واردات فرش از ایران داشته اند.

- ۱- کشورها به ترتیب ارزش صادراتی فرش دستباف ایران رتبه بندی شده اند.
- ۲- کشور آلمان با ورود فرش به ارزش حدود ۶۲.۲ میلیون دلار در صدر جدول واردکنندگان این کالا قرار دارد ضمن آنکه باید آور شد که ارزش وارداتی این کشور در مدت مشابه سال قبل ۷۳.۸ میلیون دلار بوده است برای این کشور کاهش رشد ارزشی به میزان ۱۶ درصد و کاهش رشد وزنی به میزان ۱۵.۴ درصد را شاهد هستیم.
- ۳- ده کشور اول در جدول (۳)، ۷۶.۷ درصد سهم واردات فرش دستباف ایرانی به ارزش ۲۴۱.۵ میلیون دلار را بخود اختصاص داده است.

۴- طی سال ۱۳۹۲، ۳۰ کشور ۴۹۶۶.۳ تن فرش از کل فرش صادراتی به میزان ۵۰۹۸.۳ تن، وارد نموده اند. این میزان واردات، سهم ۹۷.۴ درصدی را برای ۳۰ کشور نشان می دهد. میزان ارزش وارداتی برای کشورهای یاد شده ۳۰۶.۸ میلیون دلار با سهم ۹۷.۵ درصد می باشد که رشد منفی ۱۵.۶۴- را از نظر وزنی و رشد منفی ۲۲.۹۵ درصدی را از نظر ارزشی نشان می دهند.

۵- سال گذشته نروژ نیز در رده وارد کنندگان بیش از ۱ میلیون دلار فرش دستباف ایران قرار داشت که در سال ۱۳۹۲ در ۳۰ کشور منتخب ای نگرفت.

۶- از ۳۰ کشور منتخب ۱۱ کشور آسیایی با ارزش وارداتی حدود ۱۵۹.۲ میلیون دلار و سهم ۵۰.۵ درصد قرار گرفته اند. در ۵ کشور اول نیز سه کشور آسیایی هستند.

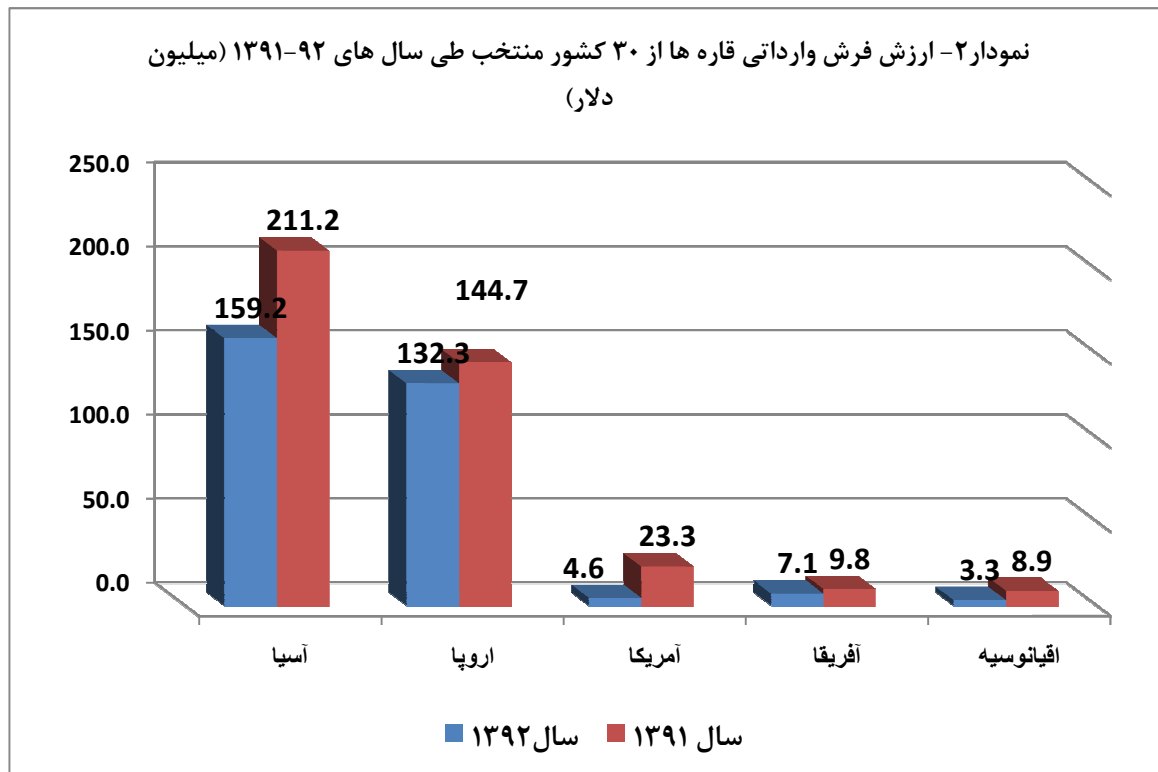
جدول ۳- صادرات فرش دستباف ایران در سال ۱۳۹۲ به کشورهای عمده وارد کننده این کالا و مقایسه آن با مدت مشابه سال گذشته

شرح ردیف	کشور	سال ۱۳۹۲			سال ۱۳۹۱			درصد تغییرات نسبت به سال گذشته	
		وزن-تن	ارزش-دلار	سهم ارزشی	وزن-تن	ارزش-دلار	سهم ارزشی	وزن	ارزش
۱	آلمان	۱۲۵۳.۸	۶۲,۲۰۴,۹۵۷.۲	۱۹.۸	۱,۴۸۲.۵۰	۷۳,۸۵۵,۹۸۳.۸	۱۷.۲۸	-۱۵.۴۳	-۱۵.۷۸
۲	امارات	۲۹۹.۶	۵۵,۸۳۴,۶۱۰.۰	۱۷.۷	۲۸۸.۶۰	۵۶,۳۹۶,۰۷۵.۵	۱۳.۱۹	۳.۸۱	-۱.۰۰
۳	زاین	۵۵۳.۷	۲۷,۱۲۷,۵۴۴.۲	۸.۶	۵۰۱.۹	۳۳,۵۷۵,۷۹۶.۴	۷.۸۶	۱۰.۳۲	-۱۹.۲۱
۴	لبنان	۳۲۳.۸	۲۴,۷۷۵,۴۶۸.۷	۷.۹	۴۰۰.۶۰	۳۵,۱۱۲,۸۵۷.۹	۸.۲۲	-۱۹.۱۷	-۲۹.۴۴
۵	ایتالیا	۳۱۲.۴	۱۷,۵۴۶,۲۹۸.۸	۵.۶	۳۴۸.۷	۱,۹۴۶,۸۹۶.۶	۰.۴۶	-۱۰.۴۱	۸۰۱.۲۴
۶	انگلستان	۳۳۸.۳	۱۵,۵۳۰,۹۹۶.۳	۴.۹	۲۸۱.۴	۱۳,۱۸۱,۴۶۸.۵	۳.۰۸	۲۰.۲۲	۱۷.۸۲
۷	پاکستان	۴۰۸.۱	۱۴,۰۴۶,۳۵۵.۸	۴.۵	۱۸۷.۱	۸,۵۴۶,۶۸۳.۴	۲.۰۰	۱۱۸.۱۲	۶۴.۳۵
۸	قطر	۱۱۰.۵	۹,۳۳۷,۱۵۰.۸	۳.۰	۲۹۰.۵۰	۲۹,۴۴۰,۰۷۰.۸	۶.۸۹	-۶۱.۹۶	-۶۸.۲۸
۹	سویس	۱۲۵.۴	۷,۷۰۰,۲۴۴.۱	۲.۴	۲۸۴.۶	۱۷,۰۳۳,۳۴۰.۲	۳.۹۹	-۵۵.۹۴	-۵۴.۷۹
۱۰	سوئد	۲۱۸.۴	۷,۴۱۸,۱۰۶.۹	۲.۴	۲۷۴.۷	۱۱,۲۰۴,۲۹۳.۸	۲.۶۲	-۲۰.۵۰	-۳۳.۷۹
۱۱	آفریقای جنوبی	۱۵۴.۵	۷,۱۸۶,۹۷۳.۶	۲.۳	۱۹۹.۹	۹,۸۶۱,۸۷۷.۰	۲.۳۱	-۲۲.۷۱	-۲۷.۱۲
۱۲	فرانسه	۸۹.۵	۶,۰۴۲,۹۷۳.۳	۱.۹	۱۰۴.۸	۵,۹۶۷,۵۲۷.۰	۱.۴۰	-۱۴.۶۰	۱.۲۶
۱۳	دانمارک	۱۴۱.۲	۵,۹۱۲,۰۵۶.۶	۱.۹	۱۴۷.۹	۴,۸۶۷,۸۴۶.۰	۱.۱۴	-۴.۵۳	۲۱.۴۵
۱۴	کویت	۶۱.۲	۵,۷۷۱,۸۹۱.۵	۱.۸	۸۳.۰۰	۷,۶۷۹,۹۶۹.۸	۱.۸۰	-۲۶.۲۷	-۲۴.۸۴
۱۵	چین	۵۵.۹	۵,۷۵۷,۹۱۲.۹	۱.۸	۴۸.۶	۶,۷۷۵,۵۵۸.۲	۱.۵۹	۱۵.۰۲	-۱۵.۰۲
۱۶	افغانستان	۹۴.۸	۴,۳۵۱,۸۲۲.۷	۱.۴	۱۲۷.۲	۵,۹۴۷,۳۶۳.۰	۱.۳۹	-۲۵.۴۷	-۲۶.۸۳
۱۷	برزیل	۷۳	۳,۴۹۵,۳۵۰.۷	۱.۱	۱۰۵.۱	۹,۶۷۳,۸۳۷.۰	۲.۲۶	-۳۰.۵۴	-۶۳.۸۷
۱۸	استرالیا	۷۶.۹	۳,۳۵۹,۴۶۶.۴	۱.۱	۱۶۲.۶۰	۸,۹۹۵,۵۶۷.۷	۲.۱۰	-۵۲.۷۱	-۶۲.۶۵
۱۹	اتریش	۸۷.۲	۲,۸۳۴,۴۹۱.۸	۰.۹	۱۲۲.۶	۵,۸۳۳,۲۲۵.۸	۱.۳۶	-۲۸.۸۷	-۵۱.۴۱
۲۰	فدراسیون	۸.۳	۲,۷۲۶,۵۹۳.۰	۰.۹	۷.۸	۴,۰۰۴,۶۵۶.۰	-۰.۹۴	۶.۴۱	-۳۱.۹۱
۲۱	عربستان	۱۷.۵	۲,۷۲۵,۳۱۲.۳	۰.۹	۳۰.۷	۵,۲۹۰,۰۱۷.۷	۱.۲۴	-۴۳.۰۰	-۴۸.۴۸
۲۲	ترکیه	۲۵.۶	۲,۴۷۱,۰۹۴.۰	۰.۸	۱۹.۵	۴,۵۰۶,۹۵۶.۰	۱.۰۵	۳۱.۲۸	-۴۵.۱۷
۲۳	عمان	۵.۲	۱,۸۹۲,۸۷۳.۴	۰.۶	۲۳.۴	۷,۰۵۷,۹۸۷.۰	۱.۶۵	-۷۷.۷۸	-۷۳.۱۸
۲۴	اسپانیا	۲۸.۵	۱,۹۸۵,۲۹۷.۷	۰.۶	۳۲.۲۰	۲,۳۸۳,۷۲۹.۰	۰.۵۶	-۱۱.۴۹	-۱۶.۷۱
۲۵	اردن	۷۸.۰	۱,۷۸۴,۸۴۹.۰	۰.۶	۶.۵	۱,۸۹۸,۵۸۲.۰	۰.۴۴	۲۰.۰۰	-۵.۹۹
۲۶	بحرین	۱۸.۲	۱,۷۶۹,۲۰۱.۹	۰.۶	۱۸.۱	۱,۵۲۱,۵۳۴.۰	۰.۳۶	۰.۵۵	۱۶.۲۸
۲۷	سنگاپور	۱۳.۵	۱,۵۱۱,۷۸۴.۶	۰.۵	۲۷.۴	۳,۵۸۷,۰۰۷.۸	۰.۸۴	-۵۰.۷۳	-۵۷.۸۵
۲۸	مالزی	۱۷.۹	۱,۴۹۸,۷۳۹.۰	۰.۵	۳۷.۶۰	۳,۲۲۷,۱۸۳.۰	۰.۷۶	-۵۲.۳۹	-۵۳.۵۶
۲۹	کانادا	۱۲.۷	۱,۱۲۷,۹۳۴.۵	۰.۴	۱۸۷.۸۰	۱۳,۷۱۲,۴۵۵.۱	۳.۲۱	-۹۳.۲۴	-۹۱.۷۷
۳۰	عراق	۳۳.۱	۱,۱۰۹,۶۴۸.۵	۰.۴	۵۳.۸	۵,۱۶۲,۹۵۵.۳	۱.۲۱	-۳۸.۴۸	-۷۸.۵۱
۳۲	جمع کشورهای فوق	۴,۹۶۶.۵	۳۰۶,۸۳۸,۰۰۰.۲	۹۷.۵	۵,۸۸۷.۱	۳۹۸,۲۴۹,۳۰۱.۳	۹۳.۲	-۱۵.۶۴	-۲۲.۹۵

۲۶.۳۵-	۱۶.۳۴-	۱۰۰.۰۰	۴۲۷,۴۲۱,۲۴۷.۴	۶,۰۹۴.۰	۱۰۰.۰	۳۱۴,۸۰۰,۴۴۳.۲	۵,۰۹۸.۳	جمع دوازده ماه	۳۳
--------	--------	--------	---------------	---------	-------	---------------	---------	----------------	----

ماخذ: گمرک جمهوری اسلامی ایران و محاسبات نگارنده

۵-۱- بررسی صادرات فرش دستباف ایران به قاره ها از کشورهای منتخب (۳۱ کشور) در سال ۱۳۹۲

بر اساس نمودار (۴) که برای ۳۰ کشور وارد کننده فرش دستباف ایران تهیه شده است بیشترین سهم وارداتی از آن قاره آسیا به میزان ۵۰.۶ درصد، سهم اروپا ۴۲ درصد، سهم آفریقا ۲.۲ درصد، سهم آمریکا ۱.۴ درصد و در نهایت سهم اقیانوسیه یک درصد می باشد. بیشترین تغییرات به دو قاره آسیا و آمریکا بر می گردد.

۱-۶- گروه بندی کشورها**۱-۶-۱- کشورهایی که هم ارزش و هم وزن فرش صادراتی در آنها افزایش داشته است:**

بر اساس جدول (۳)، ۳ کشور از ۳۰ کشور منتخب، در این گروه جای دارند این ۳ کشور بترتیب: انگلستان، پاکستان و بحرین می باشند. این گروه واردات ۳۱.۳ میلیون دلار در سال ۱۳۹۲ داشتند و در سال گذشته میزان وارداتشان ۲۳.۲ میلیون دلار بوده است که در مقایسه با سال گذشته رشد ۳۴.۹ درصدی را نشان میدهد.

۱-۶-۲- کشورهایی که به لحاظ ارزشی کاهش و وزنی افزایش صادرات داشته ایم:

۶ کشور امارات، ژاپن، چین، فدراسیون، ترکیه و اردن با میزان واردات ۹۵.۷ میلیون دلار در سال ۱۳۹۲ و میزان ۱۰۷.۱ میلیون دلار در سال ۱۳۹۱ رشد منفی ۱۰.۷ درصد را نشان میدهد.

۱-۶-۳- کشورهایی که به لحاظ ارزشی افزایش و وزنی کاهش صادرات داشته ایم:

این گروه شامل ۳ کشور ایتالیا، فرانسه و دانمارک با ارزش وارداتی ۲۹.۵ میلیون دلار در سال ۱۳۹۲ در مقایسه با مدت مشابه سال قبل به میزان ۱۲.۷ میلیون دلار رشد ۱۳۰ درصدی را نشان می دهد.

۱-۶-۴- کشورهایی که هم از نظر ارزش و هم وزن کاهش را نشان می دهند:

این گروه بزرگترین سهم را از آن خود کرده است و شامل آلمان، لبنان، قطر، سوییس، سوئد، آفریقای جنوبی، کویت، افغانستان، برزیل، استرالیا، اتریش، عربستان، عمان، اسپانیا، سنگاپور، مالزی، کانادا و عراق می باشد. واردات این گروه در سال ۱۳۹۲ به میزان ۱۵۰.۲ میلیون دلار و سال ۱۳۹۱ به میزان ۲۵۵ میلیون دلار ثبت گردیده است که رشد منفی ۴۱ درصد را نشان می دهند.

نکات قابل توجه:

- ۱- احراز رتبه ۲۱ از میان ۲۰۰ کالای صادرات غیر نفتی ایران.
- ۲- آیا با روند کاهش قیمت متوسط فرش دستباف، به قیمت واقعی فرش ایران رسیده ایم؟ آیا این قیمتی است که فرش ایران را با فرش کشورهای رقیب، قابل رقابت می نماید؟ کدام قیمت واقعی است؟
- ۳- از ۳۰ کشور منتخب ۱۱ کشور آسیایی با ارزش وارداتی حدود ۱۵۹.۲ میلیون دلار و سهم ۵۰.۵ درصد قرار گرفته اند. در ۵ کشور اول نیز سه کشور آسیایی هستند.
- ۴- ارزش صادرات فرش دستباف معادل ۳۱۴.۸ میلیون دلار و برای دوره مشابه سال قبل معادل ۴۲۷.۵ میلیون دلار می باشد که ۲۶.۳۵- درصد کاهش متوسط رشد ارزشی را نسبت به مدت مشابه سال قبل نشان می دهد. میزان صادرات فرش دستباف به لحاظ وزنی معادل ۵۰۹۸.۳ تن و برای دوره مشابه سال قبل معادل ۶۰۹۴ تن بوده است که رشد منفی ۱۶.۳۴- درصدی را نشان می دهد.

وزارت صنعت، معدن و تجارت

مرکز ملی فرش ایران